

Lokālplānojuma redakcijas teritorijai Zaķusalā un tā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) publiskās apspriešanas sanāksme

PROTOKOLS

Rīgā

2019.gada 7.janvārī

Rīgas domes Sēžu zālē, Rātslaukumā 1

Sanāksme tiek atklāta plkst.17:00

Sanāksmi vada:

Zinta Miķelsone, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālplānojumu nodaļas vadītāja p.i.

Sanāksmē piedalās:

Māra Kalvāne, SIA “Metrum” (*lokālplānojuma izstrādātājs*)

Kristīne Dobrāja, SIA “Vides eksperti” (*SIVN izstrādātājs*)

25 interesenti – iedzīvotāji, studenti, pilsētplānotāji, arhitekti, apkaimju biedrību pārstāvji, NVO pārstāvji, lokālplānojuma attīstītājs

Sanāksmi protokolē:

Lelde Veide, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālplānojumu nodaļas projektu vadītāja sabiedrības līdzdalības jomā

Sanāksmes gaita:

Z.Miķelsone atklāj sanāksmi, informē par tikšanās un lokālplānojuma mērķi, dod vārdu izstrādātāja pārstāvei M.Kalvānei.

M.Kalvāne iepazīstina ar iesaistītajām pusēm, lokālplānojuma teritorijas vēsturi, esošo situāciju, īpašumu pieredību, veiktajām izpētēm, ieteikumiem, tālakiem risinājumiem, atļautiem izmantošanas veidiem, stāvu skaitu, ielu tīkla izveidi, zaļajām teritorijām, sarkano līniju grozījumiem, gājēju un velo kustības shēmām, inženiertehniskās infrastruktūras attīstības plānu (rāda shēmas un attēlus). Informē, par plānotās apbūves vizuālo ietekmi, teritorijas sadalījumu kvartālos, lai secīgi var veikt darbus. Dod vārdu arhitektu biroja “Rūme” pārstāvjiem, lai iepazīstinātu ar vīziju un kā tā tapa.

“Rūme” pārstāve stāsta par teritorijas īpatnībām, platajām sarkanajām līnijām, ūdens iespēju izmantošanu, publisko izmantošanu, lokālo centru izveidi, Daugavas krastu izmantošanu, apbūves sadalījumu – ar zemāku apbūvi gar Mazo Daugavu, 6 stāvi, pret Daugavu - punktveida, augstākas ēkas, kas neaizsedz skatu uz Vecrīgu. Pirmā stāva līmenī viss būtu publiski pieejams (rāda attēlus), kafejnīcas, velo celiņi, gājēju zonas, ūdens transporta piestātnes.

Z.Miķelsone pateicas par stāstījumu, dod vārdu Vides pārskata autoriem.

K.Dobrāja informē, ka darbs tika sākts ar esošā vides stāvokļa novērtējumu, gaisa kvalitāti, trokšņa līmeni, satiksmes intensitāti. Kopumā piesārņojuma līmenis salīdzinoši zems. Tika vērtēta ūdens kvalitāte, elektromagnētiskais lauks, biotopi, piesaistīts ornitologs. Salu tilta tuvumā palielināts trokšņu līmenis. Zaķusalā nebūs atļauta ražošanas funkcija. Jaukta centra apbūves teritorija neskar biotopu. Zaķusalas krastmalas pārceļšana uz salas vidieni ir vērtējama pozitīvi, samazina piesārņojumu pie ūdens malas. Lietus ūdeņu apsaimniekošana, ievērojot prasības, vērtējama kā neitrāla ietekme. Dabas un apstādījumu teritorijām Mazās Daugavas krastmalā nav atļauta hidroloģiskā režīma maiņa un antropogēnās ietekmes intensitātes palielināšana. Palielināts apstādījumu īpatsvars parkos, kas veicina gaisa kvalitāti un trokšņu izplatības mazināšanu. Satiksmes intensitātes palielināšanās netiek uzskatīta par kritisku. Infrastruktūras izveidošana tiek vērtēta kā pozitīva ietekme ilgtermiņā.

Z.Miķelsone aicina uzdot jautājumus.

N.Babāns (arhitekts) jautā par ūdens infrastruktūras izmantošanu. Sekoja līdzi apbūves priekšlikumam, tur bija ūdens kanāli, pašreiz neredz pazīmes, ka ideja varētu tikt realizēta.

M.Kalvāne atbild, ka kanālu ideja nav pazaudēta, ieslēpta apbūves noteikumos, šķērsām pāri kvartāliem, paredzēti kā labiekārtojuma elementi, seklāki vai dziļāki.

N.Babāns turpina, infrastruktūra iet caur vairākiem īpašumiem. Vai tas būs vienots īpašums vai vairāki?

M.Kalvāne atbild, ka šobrīd tas ir vienots īpašums vienai juridiskai personai. Teritorijas tiek piesaistītas vienai vai vairākām ēkām, tas ir tālākais zemes ierīcības jautājums.

N.Babāns turpina, Salu tilta virzienā ir vismaz 3 privātpašumi, vai Jūsu darbs saistās ar sekām šiem īpašumiem attiecībā uz izmantošanu, apbūves skaitu?

M.Kalvāne atbild, ka faktiski nē, lokāplānojumā bija lūgts izstrādāt priekšlikumu funkcionālajam zonējumam, mēs īpašumiem līdz Salu tiltam piemērojām tādu pašu zonējumu – jaukta centra apbūve. Kas būs iekļauts jaunajā Rīgas teritorijas plānā, pašreiz nevaru pateikt. Lokāplānojums attiecas tikai uz teritoriju, kas ir pašvaldības un juridiskās personas īpašumi, tur nav iekļauti šie privātpašumi. Mēs esam neitrāli pret tiem.

V.Priļenska (pilsētplānotāja) pateicas arhitektūras birojam “Rūme” par skaisto vīziju. Jautājums plānotājiem, kādi lokāplānojumā ir noteikumi pirmā stāva apbūvei? Vai ir iestrādes, lai tiktu stimulētas sabiedriskās funkcijas? Ir bažas, vai neveidosies tāds neveiksmīgs piemērs kā izveidojies Skanstē – ghetto community, bez jebkādām funkcijām. Vai ir kādi noteikumi, kā veidosies publiskā ārtelpa lokāplānojumā pa vidu? Kur pašreiz ir tilts, kas bija apbūves priekšlikumā?

M.Kalvāne skaidro, ka lokāplānojumā maksimāli ieklautas arhitektu vīzijas, arhitekti paši aktīvi darbojušies līdzi. Jāņem vērā, ka ne visus priekšlikumus un ieteikumus iespējams noformulēt kā saistošos noteikumus. Jaukta centra apbūves zonējums nav viendabīgs, ir trīs atšķirīgi indeksi. Konkrētu priekšlikumu konkrētam punktam varam apskatīties pēc tam. Ir norādījumi, kur publiskām funkcijām jābūt izveidotām. Publiskais laukums ir teritorijas vidusdalā, tā ir teritorija ar īpašiem noteikumiem, indeksu, individuāli jārisina labiekārtojums. Kas attiecas uz tiltu – saikni ar Lucavsalu, tas konkrētā lokāplānojuma robežās neparādās, tas ir kā tilts Rīgas teritorijas plānojumā, ar noteiktām

ielas sarkanajām līnijām, vai nākotnē tur būs nepieciešama auto transporta kustība, to rādīs laiks. Tilts, ja tāds būtu, teritorijas attīstību papildinātu pozitīvi.

V.Prilenska jautā, vai publiskais laukums piederēs pašvaldībai, vai būs privātīpašumā?

M.Kalvāne atbild, ka publiskais laukums jau šobrīd pieder pašvaldībai, nav paredzēts mainīt īpašuma tiesības.

V.Gavars (Torņakalna attīstības biedrība) jautā, vai kaitīgums no TV torņa ir zudis? Vai saistībā ar to kaut kas ir mainījies? Vai tas ir kļuvis nekaitīgs, ja tagad blakus var celt mājas? Joprojām konkrētā attālumā no torņa ir slikti mobilie sakari.

M.Kalvāne atbild, ka lokāplānojumā, sadarbībā ar speciālistiem, ir noteikta likumā noteiktā aizsargjosla, esam ielikuši arī papildus drošības zonu ar atsevišķiem noteikumiem. Starojuma jautājumu būtiski ietekmē tehnoloģiju maiņa. Aicina atbildēt pieaicinātos speciālistus.

R.Sproģis (“Merks”) skaidro, par cik jau iepriekš bija izskanējuši viedokļi, ka dzīvot uz Zaķusalas, dēļ elektromagnētiskā lauka (EML), ir kaitīgi, jau decembrī, atbilstoši MK noteikumiem, kopā ar akreditētu laboratoriju “BIOR”, veicām dabā mērījumus piecos punktos konkrētā attālumā no TV torņa (rāda attēlā). Tālākā vieta 650 m pie Salu tilta, kur paredzēta augstāka apbūve, līdz 17 stāviem, tuvākais punkts pie TV torņa, 250 m attālumā, rādītāji ir mazāki par normatīvajiem rādītājiem, tādēļ arī no Veselības inspekcijas saņems atzinums, ka teritorija ir droša, normatīviem atbilstoša.

I.Jēkabsons (VAS “Elektroniskie sakari”) stāsta, ka ir bijis jau kopš pirmssākumiem saistīts ar TV stacijas projektēšanu, kad to būvēja, tad EML normu nebija, tādēļ tika uzliktas sanitārās zonas 600 m rādiusā, kur nedrīkst neko būvēt, bet drīkst atrasties cilvēki, to saskaņoja republikas medicīnas dienests. Darbu gaitā ir jāatrod veids, kā šo ierobežojumu noņemt. Pēc jaunajām normām, kas darbojas no 1995.gada, nav nekādu problēmu, rādītāji pat ir mazāki vairāku simtu reižu. Uztraukties par ietekmi uz veselību nav iemesla. Vērš uzmanību uz to, ka cilvēki, redzot antenu, jūtas apdraudēti, Veselības inspekcijai nākas ar to darboties. **Aicina jaunās ēkas būvēt tā, lai dzīvokļu logi nebūtu vērsti skatā pret torni, ieteicams atdalīt ar zaļo zonu, vai būvēt priekšā ēku ar sabiedriskām funkcijām. Būs problēmas ar radio un TV uztveršanu. Jo tuvāk tornim, jo EML ir mazāks, antena vērsta prom no torņa.**

Par TV torni – rakstīts, ka tas ir lokālas nozīmes arhitektūras piemineklis. Kas ir autors šim tekstam?

M.Kalvāne atbild, ka tas, gadu atpakaļ, ir iekļauts Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā.

I.Jēkabsons vērš uzmanību, ka šis tornis ir viens no augstākajiem torņiem pasaulei. Eiropas Savienībā tas ir pats augstākais. Kad to uzbūvēja, tas bija pirmajā desmitniekā pasaulei, no augstuma viedokļa, tagad būs pirmajā divdesmitniekā. Torņa mūžs tika garantēts 250 gadu. **Tādēļ, tornim ir jāpievērš vislielākā uzmanība galvenās funkcijas – raidīšanas, saglabāšanai. Tādēļ, nevar priekšā būvēt lielas mājas, zudīs sakari. Nedrīkst traucēt torņa darbību.**

M.Kalvāne skaidro, ka Latvijas TV centrs ir noteicis augstumu, ka 1,5 km attālumā no TV torņa nedrīkst būvēt ēkas, kas ir augstākas par 17 stāviem. Mums tikai vienā vietā

viena ēka ir paredzēta 17 stāvus augsta. Esam nosūtījuši šo projektu Latvijas televīzijai, un viņiem nav iebildumu pret lokāplānojuma risinājumiem. Pilsētniekiem būs jāpierod, ka Zaķusalā vispār parādās apbūve. Attīstība tiks sākta no Salu tilta puses, kas būs kā cilvēku pieradināšana, un, ja sāks sūdzēties, ka “tornis krīt uz galvas”, varbūt, līdz plānotajam, tuvāk tornim, nebūvēs.

I.Jēkabsons aicina rakstīt ēku augstumus metros, nevis, cik ir stāvu.

M.Kalvāne atbild, ka konkrēts stāvu skaits, pēc Rīgas apbūves noteikumiem, atbilst konkrētam augstumam.

J.Bokta (VAS LVRTC) pauž prieku, par aktivitātēm Zaķusalā. Ir veikti vairākkārt mērījumi par ietekmi uz veselību, bažu par to nav, darbinieki jau 30 gadus strādā. Piekrīt, ka emocionāli sarežģīti tas var būt. Prognozē 200 000 apmeklētāju gadā tornim vien, tāpēc ir bažas par transporta intensitāti. Pašu vajadzību ir pieklūt tornim 24/7. Neredz tehniskas problēmas, ja attīstīsies kā plānots lokāplānojumā.

M.Kalvāne aicina par transporta plūsmu izpētēm, risinājumiem pastāstīt J.Spergu no SIA “BRD Projekts”.

J.Sperga stāsta, ka izpētē tika izvērtētas sagaidāmās transporta plūsmas, gan darbiniekiem 250 dienā, gan apmeklētājiem 200 000 gadā. Būtu nepieciešams sabiedriskais transports uz TV torni.

Anonīms jautā, cik cilvēkiem ir paredzēts Zaķusalā dzīvot? Vai Salu tilts spēs to ļemt pretī?

J.Sperga plūsmu izpētē tika ļemtas vērā sagaidāmās plūsmas no visa attīstāmā objekta, 2000 auto rīta maksimuma stundā, risinājumi apkopoti. Uzbrauktuvei uz Salu tilta ir piedāvāts risinājums, kā arī esošajam krustojumam - Zaķusalas krastmalai ar Salu tilta rampām.

M.Kalvāne secināms, ka ieteicama pārbūve Salu tilta mezglā pie pilna objekta attīstības, jāvēro teritorijas attīstība laikā.

E.Kalniņa jautā, vai tika atrasti biotopi? Kā plānots nodrošināt aizsardzību?

K.Dobrāja atbild, ka tika piesaistīts biotopu eksperts Grolle. Pie Mazās Daugavas atrodamas alkšņu audzes, tādēļ labiekārtojumu jāiekārto novēršot biotopu izmīdījumu.

M.Kalvāne papildina, ka taku labiekārtojums variēts, atkarībā no tā, vai ir biotops vai nav, piemēram, taciņas uz laipām, lai netiek izmīdītas saknes.

A.Turlaja ierosina iekļaut atsevišķu velomaģistrāli, kas iet gar salu tiltu.

M.Kalvāne atbild, ka esošie veloceļi ir ļoti ērti, runa ir par veloceļiem zem Salu tilta brauktuves. Veloinfrastruktūrai jāizstrādā savienojumi, lai var nobraukt no Salu tilta un izbraukt visu Zaķusalu vienotā tīklā.

A.Turlaja lūdz skaidrot par autostāvvietu skaitu, bija rakstīts nesamazināt... vai ir plānots palielināt?

M.Kalvāne atbild, ka nē, nepalielinās, un arī nesamazinās.

S.Strauberga iedzīvotāja, vēlas, lai salā būtu vairāk sabiedriskas būves, jo gar citu dzīvojamām mājām speciāli neviens staigāt neies. Atmodas laikā bija **priekšlikums Zaķusalā izveidot Džona Lenona parku, varbūt to tagad varētu realizēt?**

M.Kalvāne atbild, ka par parku ir iesūtīti dažādi priekšlikumi, fiksēsim arī Jūsu ideju.

O.Ozoliņš (SIA "Merks") atbalsta šo priekšlikumu.

M.Kalvāne turpina, ka visi priekšlikumi par lokāplānojumu būs fiksēti, arī pieejami pēc 10 gadiem, publiskās ēkas noteikti būs, jo tik lielā teritorijā tikai dzīvojamā teritorija nevar pastāvēt, iedzīvotājiem būs nepieciešami pakalpojumi.

E.Bērziņš (arhitekts) šo jautājumu ir skatījis arhitektu kolēģijā, kā arī ir piedalījies konkursa komisijā, ideju ir vērtējuši speciālisti, tādēļ novēl lai iecerētais realizējas. Atgādina par ūdensmalām, lai tās būtu izmantotas. Par baidīšanos no torņiem... Eifelis arī sākotnēji bija kā bieds. Ar šo objektu, noticot savējiem, mēs iegūtu vietu Rīgā, ar ko varētu lepoties.

Anonīms jautā, par laivu piestātnēm... kamēr Rīgas dome nebūs sakārtojusi zemesgrāmatā, ka ūdeņi ir ierakstīti, laikam, nekādas laivu piestātnes nebūs iespējamas.

M.Kalvāne skaidro, ka publiskie ūdeņi nav jāraksta zemesgrāmatā, to, kā tie pašvaldībām jāapsaimnieko, nosaka Zemes pārvaldības likums.

Z.Miķelsone jautā, vai klātesošie vēlas vēl uzdot jautājumus (jautājumu nav). Atgādina, ka publiskās apspriešanas termiņš ir līdz 11.janvārim. Ja vēl ir priekšlikumi, kas nav iesniegti, tad to var izdarīt portālā geolatvija.lv. Pateicas par uzmanību un novēl jauku vakaru.

Sanāksme tiek slēgta plkst.18:30

Sanāksmes vadītāja:

Z.Miķelsone

Sanāksmes protokolētāja:

L.Veide

